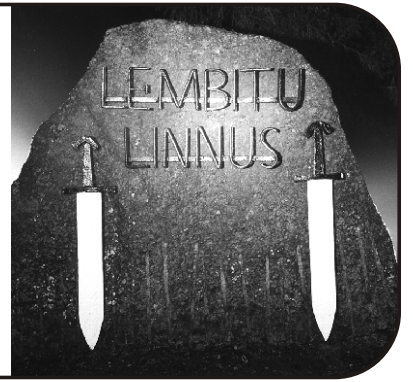

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 8 (29)
August 2002

LEOLE

AUGUST Anno Domini 2002

Harjumuspärane kesksuvi on selja taha jäänud ja kohekohe saabumas ka kalendrisuve keskpaik. Enamus inimesi on kas puhanud või teeb seda. Jälle kord on ilmad roitavalt palavad ja tööolijate mõteteski mõlguvad tihtipeale nädalalõpp ja mererand. Suvetegemised erinevad tublisti talvistest toimetamistest. Kes on hooles perele värske toidulisa kasvatamisega-sissetegemisega, kes reisib, kes teeb remonti, kes puhkab niisama. Vastsed gümnaasiumilõpetajad on oma edasiõppimise valikud teinud või neid lähemal ajal tegemas. Vähemalt neli Suure-Jaani Gümnaasiumi lõpetajat on praeguseks ootusärevusest vabanenud: nad on kõrgkooli sisse saanud. Edu neile edaspidiseks! Ehk tuleb rõõmsatele teadetele veel lisagi, kui pingeridades eespool olivad oma valikud ära teevad. Noorematelegi tuletatakse juba meelde, et sügisel algab jälle kool: piirkonna koolides läheb lahti töövihikute müük.

Eelnev õppimise teema toob meelde kunagise C. R. Jakobsoni Klubi esimehe Peeter Aaviku kirjutatu, mis seisab 1940. aastal Olustvere Põllunduskeskkooli "Abiturientide albumis": "Ei ole see veel haritud põllumees, kes koolis õppinud kunstväetist tarvitama ja lehma söödab normi järgi, vaid see, kes enda on välja koolitanud v a i m u n i m e s e k s talupoja traditsiooni alusel ja seda traditsiooni edasi ehitab". Ka täna, kui spetsialiseerutakse järjest rohkem, on oluline, et haridusega ei kaasneks vaid konkreetsed erialased teadmised ja oskused, vaid et meie keskel oleks võimalikult palju *vaimuinimesi*.

Pea iga nädalalõpp ja muudki päevad pakuvad rohkelt suveüritusi. Valida saab igasuguse maitsega vaataja-kuulaja. Tuntud vanamuusika esitaja Andres Mustonen on öelnud, et see ei ole nii, et kus on palju rahvast, seal on hea, ja kus vähe, seal halb. "Asja määravad ikka sisemine kvaliteet ja väärtused". Neid väärtusi tuleb aga osata märgata ja kvaliteeti hinnata. Eks sellekski ole *vaimu* vaja.

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Piduliste rongkäik

Pargipidu Olustveres

Põhja-Viljandimaa suveürituste hulka kuulub kindlalt sel aastal juba seitsmendat korda segakoori Lehola poolt korraldatud Olustvere mõisa pargi pidu. Üritus toimub päevasel ajal ja on mõeldud kogu pere peona.

Päev algas piduliste rongkäiguga. Rõõmu teeb see, et paljud daamid ning mõned härradki olid end asjakohaselt riietanud ja kauni kübara ning päevavarjuga kaunistanud. Elviira Grosberg ütles, et koori liikmed on kõik peamiselt ise endale uhked pargipeo riided õmmelnud.

Erilise õhkkonna lõi kauni mõisakompleksi roheluses kõlav puhkpillimuusika. Musitseerijaks Suure-Jaani Puhkpill Rein Vendla juhatusel. Just puhkpillimuusika ja ajalooühingulised kostüümid koosmõjus tekitasid illusiooni endisest mõisarahva suvepeost.

Järgnesid esinemised. Üles astusid Lehola, Leelo ja Ilmatari

koori lauljad, rahvantsijad Sürgaverest, tantsunaised Täaksist ja Olustverest, laululapsed Juuli, Tõnn ja Ave, ansambel Mel Võhmast. Vahelduseks treener Urve Tamme püramiidipoisid ja võimlejatest tüdrukud Viljandist.

Lastel oli võimalik tallide juures poni Karoliina väikest varsa vaadata ja ratsaõitu teha. Suuremad pidulised uudistasid lossi topistekogu ja Voldemar Luhti puuhobuseid. Kel soovi, see maiustas suhkruvatiga, ostis kodus küpsetatud leivast tehtud võileibu, midagi muud suupoolist või hoopis käsitööd ja kalandus-jahindustarbeid. Korraldati loterii. Kõige rohkem hakkasid silma ilusad "slehviga nunnud" - on ikka Olustvere kandis kenad kapsad.

Pärast etteasteid viis päeva juht Avo Ailt läbi kaks oksjonit. Tublid perenaised olid valmistanud nii soolaseid, kui magusaid torte. Võileivatordi "Kirju suvi" omanikuks sai võistupakkujate 110 krooni eest, maasikatega kreemitorid eest tuli aga maiasmokal 180 krooni välja käia. Oksjonipidaja uuris autoritelt, millest tordid tehtud. Ka siin ei jäänud naised "võlgu": kõik puha taluvärk või Eesti oma või purgist ja vähemalt (loodetavalt) konservandivaba. "Kust kohupiim pärit on?" - "Lehma." "Tublid kohupiimalehmad." Ostmata ei jäänud ei soolasem ega magusam kraam.

Järgnes Margus Mikkori puutööde oksjon. Õpilaste tööd läksid müüki soodsa alghinnaga ja mõned toredad puudust "mudelautod" said huvilised endale 15 krooni eest. Enamus pakutavast leidis endale ühe omaniku.

Seejärel tänati tegijaid ja pea kaks pool tundi väldanud "ametlik" pidu hakkaski lõppema. Kel toidukorv kaasas või kes sõpradega kokku saanud, võis muidugi murule ilusat ilma, sõpru ja toitu nautima jääda.

Korraldajate sõnul oli sel aastal Pargipeost osavõtjaid kolmesaja ringis. Selle arvuga jäidi igati rahule. Kindlasti oli osalejate seas rohkem kui üks inimene, kes mõtles, et järgmiseks aastaks peaks ka endale kauni kostüümi õmbrema. Loodetavasti ei jää see ainult unistuseks ja järgmisel suvel kohtame pargiroheluses veelgi arvukamalt "mõisaprouasid" ja "härnasid". "Lehola" liikmed arvasid, et järgmine pidu tuleb kindlasti, sest ideedest veel puudus ei tule ja saab ju Olustvere loss aasta pärast saja aastaseks. Kaheksanda Pargipeoga, mis on planeeritud toimuma 29. juunil 2003, tähistatakse ka nimetatud juubelit.

Leili Kuusk

Maiasmokad tordioksjonil uudistamas

FOTOD: Kaarel Omel

Majanduslike huvide deklaratsioonid

Linnavolikogu esimehe ja linnaeape deklaratsioonid avalikustatakse Riigi Teataja Lisas.

SUURE-JAANI LINNAVOLIKOGU (endised ja praegused) LIIKMED

1. Roman Aver 5. Ei ole 6. Elamu ja maatulundusmaad nr 6323 ning 7628 Viljandi maakonnas Olustvere vallas 7. Sõiduauto Opel Ascona (1983) 8. Ei ole 9. Arveldusarve Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Tiina Idla 5. Ei ole 6. Elamud Suure-Jaani linnas ja Võrumaal Misso vallas 7. Sõiduauto Moskvitš (1987) 8. Saku Õlletehase aktsiad 49 tk 9. Arveldusarve Hansapangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Uno Jürisson 5. Ei ole 6. korterid Suure-Jaani linnas Ringpuiestee 2A ja Kõleri 17 1, viimane neist ühisvara 7. sõiduauto Opel Kadett (1982) ühisvara 8. Ei ole 9. Arveldusarve Hansapangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Eha Lepik 5. Ei ole 6. Korteriomand Suure-Jaani linnas Pärnu tn 23 7. Ei ole 8. Ei ole 9. Arveldusarve Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Riina Mankin 5. Ei ole 6. Korter Kõleri 17 3, ühisvara 7. Sõiduauto VAZ 2107 (1979), ühisvara 8. Ei ole 9. Arveldusarved Hansapangas ja Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Aivar Paas 5. Ei ole 6. Elumaja Suure-Jaani linnas Lai 17, ühisvara 7. Sõiduauto Volkswagen Golf (1991), ühisvara 8. Ei ole 9. Arvelduskontod Hansapangas ja Eesti Ühis pangas 10. Eesti Ühis pank - eluasemelae 48463.- ja renoveerimislaen 53673.- 11. Ei ole

1. Peeter Sadam 5. Ei ole 6. Kinnistu Suure-Jaani linnas nr 10178, ühisvara 7. Sõiduautod Audi 100 (1983) ja Audi 80 (1991), mõlemad ühisvara 8. Ei ole 9. Hoius Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Helle Sauga 5. Ei ole 6. Kinnistu Suure-Jaani linnas Lina tn 6, ühisvara 7. Ei ole 8. Ei ole 9. Arveldusarve Hansapangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Rein Savelli 5. Ei ole 6. Ei ole 7. Sõiduauto Opel Ascona (1983) 8. Ei ole 9. Arveldusarved Eesti Ühis pangas ja Hansapangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Enno Siil 5. Ei ole 6. Kinnistu Suure-Jaani linnas nr 1343 7. Sõiduautod Moskvitš (1984) ja Dodge (1994) ja paketi auto Datsun (1994) 8. Ei ole 9. Jooksevkontod Hansapangas ja Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Kristi Säask 5. Ei ole 6. Ei ole 7. Ei ole 8. Ei ole 9. Ei ole 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Vello Säask 5. Ei ole 6. 7 % osalust garaažiühistust Vambola SJ 7. Ei ole 8. Ei ole 9. Arvelduskonto Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Rein Valdmaa 5. Ei ole 6. Suure-Jaani linnas elamu Vambola tn 11, angaar Oja tn 2A ja kauplus-kohvik Järve tn 3 7. Sõiduauto Opel Vectra (1998) 8. Ei ole 9. Arveldusarved Eesti Ühis pangas ja Hansapangas 10. Eesti Ühis pank 350 000.- 11. Ei ole

SUURE-JAANI LINNAVALITSUSE (endised ja praegused) LIIKMED

1. Heino Johanson 5. Ei ole 6. Ei ole 7. Ei ole 8. Ei ole 9. Lihtarved Hansapangas ja Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Aave Toomsalu 5. Ei ole 6. Elamumaa Suure-Jaani vallas nr 14525 7. Sõiduauto Ford Sierra (1987) 8. Saku Õlletehase lihtaktsiad 46 tk, koguväärtus 2735.- 9. 2 arvelduskontot Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Peedu Voormansik 5. Ei ole 6. Maatulundusmaa nr 5719 Suure-Jaani vallas, ühisvara 7. sõiduauto VAZ 2109 (1988), ühisvara 8. Ei ole 9. Lihtarve Eesti Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Matti Zirk 5. Ei ole 6. Kinnistu Olustvere vallas, ühisvara ja ¼ mõttelist osa kinnistust Tallinnas 7. Sõiduauto VAZ 2108 (1986), ühisvara 8. Ei ole 9. Arvelduskontod Hansapangas ja Ühis pangas 10. Ei ole 11. Ei ole

1. Nimi 5. Ametipalk 6. Kinnisvara 7. Sõidukid 8. Aktsiad, osad, väärtpaberid 9. Pangaarved 10. Võlad 11. Muud varalised kohustused

Turniir

24. augustil 2002. a algusega kell 11.00 toimub "Ülde volle" võrkpalliturniir. Võistkonnas 3 liiget. Osalustasu 30 krooni.

Lastele spordivõistlused. Informatsioon telefonil 056 661 452
Siiri Sonk

Suure-Jaani Lionsite tegevusrohked kevadkuud

27. aprilli ennelõuna algas Lions klubi liikmetele puude istutamise Suure-Jaani linnavalitsuse hoone ja gümnaasiumi piirkonnas ning lõppes tuluõhtuga kultuurimajas. Puude istutamine toimus suhteliselt kiiresti, sest asendati ainult väljalangenud puud. Ka õhtune üritus, mida oli ette valmistatud juba mitu kuud, kulges probleemideta. Tuluõhtu oli sellel aastal korraldatud üle järve viiva silla taastamise fondi asutamiseks. Käesoleval hetkel on olemas Linnavolikogu poolt kinnitatud kesklinna detailplaneering, kus on joonisele märgitud ka tulevase silla asukoht, selle laius ja pikkus. Keegi ei oma aga veel mingit ettekujutust, kuidas peab see sild valmis kujul välja nägema. Klubi otsustaski selles Teie abiga selgusele jõuda ja võimaluse korral olla jõu ja nõuga abiks ehituse valmimisel. Õhtu tule-

musena laekus silla taastamise fondi 10531 krooni, mis on sihtotstarbelisel arveldusarvel nr.10220026248014 Eesti Ühis pangas. Huvilised võivad kanda oma toetuse nimetatud arvele. Lisada tuleks märgusõna "Sild". Tõenäoliselt nimelisi sillaposte olemas ei saa, kuigi ka see ei ole võimatu. Üritada võib. Kõne all olev summa ongi praegu mõeldud selleks, et saada selgusele silla taastamise võimaluste, selle väljanägemise ja maksumuse osas.

Juunikuus liikusid vaprad lõvid tööruumidest Lehola linnamäele, kus vahetati välja linnuse tagant üle raba viiva laudtee läbimädanenud osad. Tegelikult paigaldati praktiliselt uus laudtee ja kuna materjali jäi natukene üle, valmistasid meie meistrimed ka kaks istuvat asendis puhkamist võimaldavat pinki ning ehitasid linnusele viivale trepile uue alguse.

Tegevusaasta lõpetati väikese peoga Vanaõue puhkebaasis, kus senised ametimed andsid oma portfelliid uutele üle. Uueks klubi presidendiks valiti Uno Viigand.

Roman Aver

LC Suure-Jaani endine pressisekretär

1939. aastal valminud nn Kondase sild, mida mäletavad Suure-Jaanis üsna paljud. Oma mälestused on veel neilgi, kes siinkandis kuuekümnendatel sündinud ja ringi jooksnud. FOTO: erakogust

OMAVALITSUSTES

Olustvere Vallavalitsuses

Kinnitati toimetulekusaajate nimekiri.

Määrati hooldajad.

Määrati Hundimäe mü. tekkivate katastriüksuste nimed, asukohad, suurused ning sihtotstarbed (valla üldplaneeringu alusel).

Määrati Risti mü. (Kärevere külas) erastatav maa vastavalt piiride kulgemise ettepanekule.

Väljastati kauplemisluba OÜ Viptreid

kauplusautole kauplemiseks tubakatoodete, toidu- ja esmatarvekaupadega.

Anti ehitise kasutusluba Mare Juronenile kuuluvale Alt-Toa majavalitsuses asuvale kuur-keldrile, saunale, majandushoonele.

Anti ehitise kasutusluba Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolile kuuluvale sigala sönnikuhoidlale.

Anti ehitisluba Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolile kuuluva Meistrimaja rekonstrueerimiseks.

Tallinna orelifestivali kontsert Suure-Jaani kirikus

9. augustil kell 20 toimub Suure-Jaani kirikus üks Tallinna orelifestivali kontsertidest. Esinevad saksa organist David Timm (1969) ja saksofonist Lembit Saarsalu.

Kavas improvisatsioon oreლისümfoonia vormis Johann Sebastian Bach'i teemadele ning džassiimprovisatsioonid saksofonile ja orelele.

Mäng või hoopis tõsine töö

Käesoleva aasta alguses käisid kolme kuu jooksul koos kuus noort inimest Suure-Jaani Gümnaasiumi lõpuklassist ja allakirjutanu. Seda, millega tegelesime, võiks nimetada Eelarvemänguks. "Mäng" kujutas tegelikult tõsist tööd, sest võtsime Suure-Jaani linna 2002. aasta eelarve ning Eneli, Kadri, Priit, Peep, Kristjan ja Siim tegid otsuseid, mida tavaliselt saavad vastu võtta volikogu või valitsus. Allakirjutanu abistas neid seejuures, tutvustades siiani tehtut, andes selgitusi ja viidates seadustele, millega otsused vastuollu ei tohtinud sattuda.

Milliseks siis noored inimesed linna eelarve "mängisid"?

Lähtepunktiks võtsime 1. jaanuari 2002 ja volikogule esitatud eelarve eelnõu. Linna rahakotist palka saavate inimeste töötasusid ei ole Suure-Jaani linnas alates 1998. aastast tõstetud. Et 2000. aastal lõpetati nn jõulupalga maksmine ja jagati puhkusetootus aasta kuude peale laiali, siis kokkuvõttes hoopis langes inimeste aastasissetulek eelnevaga võrreldes umbes 7%. Tarbijahinna indeksi paarikümneprotsendilise kasvuga antud ajavahemikus on kaasas suutnud käia vaid õpetajate palk. Viimast on tänu ametiliidu tõhusale survele mitmel korral korrigeeritud. Tõusnud on ka miinimumpalk, mille tulemusel saavad paljud erinevat ettevalmistust ja kvalifikatsiooni nõudvatel ametikohtadel töötavad inimesed pea ühesuurust töötasu. Samas on aga mõned palgaerinevused liiga suureks "rebenenud": näiteks lasteaia õpetajate tasu moodustab keskmiselt vaid 60% üldhariduskooli nooremõpetaja tasust. Seetõttu alustasidki "mängijad" sellest, et püüdsid erinevate ametikohtade palkadele taastada nende meelest normaalseid omavahelisi proportsioone. Aluseks võeti riigi poolt kinnitatud palgatasemed koolis (nooremõpetaja 4950.-, õpetaja 5290.-, vanemõpetaja

6010.-, õpetaja-metoodik 7290.-, direktori asetäitja 8176.-, direktor 9234.-). Nendest lähtuvalt pandi paika kõik ülejäänud linna rahakotist makstavad palgad. Eriti kõrgelt hindasid noored linna peaa ametikohta - 12000.- krooni kuus (tõus praegu kehtivaga võrreldes 71,4%). Teised ametnike kohad nii kõrgelt väärtustatud ei olnud, tõus praegusega võrreldes kuni 35%. Kõigi allasutuste lõikes kujunesid töötasu keskmised tõusud järgnevaks: linnavalitsus 33,7%, lasteaed 35,7% (juhataja palgatase 6000.- krooni), gümnaasiumi majanduspersonal ja ringijuhid 19,4%, raamatukoju 23,2% (juhataja palgatase 5500.- krooni), kultuurimaja 45,9% (juhataja palgatase 7500.- krooni), muuseum 8,1%, sport 137,9%, sotsiaalteenused 48,2%. Silma torkab kultuuri- ja sporditöö tähtsustamine noorte poolt. Ühisrahakotist oldi sinna meelsasti nõus raha suunama, nende valdkondade finantseerimine vaid huviliste endi taskust, millest on aeg-ajalt juttu olnud, noorte hulgas toetust ei leidnud.

Kui nimetatud muudatused said tehtud, siis selgus ehmamapanev tõsiasi, et linna 11 miljoni suurune aastaselarve oli rohkem kui 800000.- krooniga defitsiidis.

Edasise tegevuse põhieesmärgiks jäi eelarve uuesti tasakaalu saada. Seejuures oli juba pisut rohkem nuputamist, kui "õiglaste palkade" määramisel.

Tulude tõstmiseks oli noortele üsna ahvatlevaks võimaluseks tulusa ettevõtlusega tegelemine. Mõeldi nii ruumide väljarendimisele kui muule äritegevusele, kuid paraku jõuti lõpuks ikka tõdemuseni, et Suure-Jaani tingimustes selliste ettevõtmistega kiiret ja suurt kasu loota ei ole, samuti puudub eelarves raha, mis alustuseks investeerida tuleks.

Tulude suurendamiseks otsustati kehtestada järgmised kohalikud maksud: müügitaks, loomamaks, teede- ja tänavate sulgemise maks ning reklaamimaks. Kolm viimatinimetatud on pigem korrastava iseloomuga kui olulist tulu andvad. Müügitaks on maks, millega maksustatakse maksumaksja poolt omavalitsuse territooriumil müüdüd

kaupade ja teenuste maksu müügihinnas ja maksimaalselt võib see olla 1% müügihinnast. "Mängijad" otsustasid müügitaksu määraks kehtestada 0,8%. Tegekkuses on väikesel territooriumil müügitaksu kehtestamine suhteliselt raske, õieti on raske maksu kogu mahus laekumise tagamine. Eelnend otsuste abil lootsid noored siiski paarisaja tuhande krooni võrra linna tulusid suurendada. Teist samapalju loodeti tulude poole juurde saada sel ajal (märtsis) juba arutusele tulnud riigieelarve lisaeelarvest ja saja viiekümne tuhande võrra suurendatava aasta alguse eeldatud suuremaid laekumisi aluseks võttes - üksikisiku tulumaksu prognoosi.

Seejärel asuti uurima, kus on võimalik kulusid kokku hoida.

Otsustati välja astuda Viljandimaa Omavalitsuste Liidust, mitte osaleda Suure-Jaani haigla reorganiseerimisel, vähendada Olustvere raudteejaamas käivate busside arvu, viia sügisese valimised läbi vabatahtlike abil ja minimaalsete kuludega, vähendada reservfondi, vähendada umbes 1/3 võrra toetusi koolitoidule ja teha jõulupakid vaid kuni neljanda klassi lastele.

Linnavalitsuse töökorraldus otsustati ümber seada sel moel, et müüakse linnavalitsuse autod ja kompenseeritakse siiani bensiinile, remondile ja erisoodustustele kulunud summast 40% ulatuses isiklike sõiduautode kasutamist.

Kultuurimajas otsustasid "mängijad" omatulude suurendamiseks kehtestades ringitasud. Tasude suurused kõikusid nullist kuni 30 kroonini kuus.

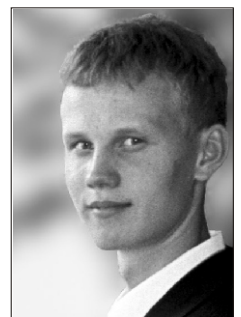
Kõik eespool nimetatud meetmed leidsid noorte hulgas erinevat toetust, kuid võeti häälletamisel siiski vastu. Sai selgeks, et linna eelarve on niivõrd pingeline, et soov midagi paremini või rohkem teha toob kaasa vajaduse millestki muust loobuda või kuskil veelgi rohkem "koonerdada". Kahetsusega märgiti, et kulude kokkuhoiule oleks tulnud asuda kohe, kui selgus, et laenu tagasimaksmisega on raskusi. Esihalse laenulepingu järgi oleks tänaseks päevaks laen tasutud olnud

ja saaks alustada uusi projekte, olgu neiks allasutuste palkade korrigeerimine, suurem tähelepanu heakorrale, remonditööd või midagi muud. Aga paraku said ka "mängijad" lähtuda vaid olemasolevast reaalsusest.

Viimane kord kokku saades tunnistasid kõik osalenud üksmeelselt, et olid "mängust" üsna palju teadmisi-kogemusi-oskusi juurde saanud. Allakirjutanugi on ühe kasuliku kogemuse võrra rikkam. Kui ka vanemate inimeste hulgas leidub umbes viis (maksimaalselt kümme) inimest, kel asja vastu tõsine huvi on, võib "eelarvemängu" neilegi korraldada. Lähtuda saab ikka vaid olemasolevast olukorrast, aga valikud ja eelistused saab iga "mänguseltskond" oma tahtmise järgi teha.

**Leili Kuusk
Suure-Jaani linna
majandusnõunik**

ARVAMUS

Kindlasti võib seda "mängu" nimetada tõsiseks tööks.

Sellest ringist on meile tõeliselt palju kasu, eriti tuleb see kasuks neile, kes sügisestel valimistel kandideerivad.

**Priit Toobal
Ringis osalenu**

Muudatused kauplemis- lubade väljastamisel

1. juunist jõustus tarbija-kaitseseaduse peatükk, mis muudab kauplemislubade väljastamist (avaldatud Riigi Teataja I osas, 2002, nr 35, artikkel 214). Loa väljastab kauplejale tema tegutsemiskohajärgne valla- või linnavalitsus, kellele tuleb esitada vastav taotlus. Enne taotluse esitamist peab olema tasutud riigilõiv 200.- krooni.

Kauplemisloa väljastamiseks esitatavas taotluses tuleb esitada

järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi;
- 2) taotleja registrikood ja vastava registri nimi;
- 3) taotleja aadress ja kontaktandmed;
- 4) taotluse selgelt väljendatud sisu;
- 5) ettevõtte määratlus, nimi ja tegutsemiskoha aadress;
- 6) soovitud kauplemisaeg (nädalapäevad ja kellaaeg või sõna «ööpäevaringelt»);
- 7) kaubad või teenused, millega soovitakse kaubelda või millega kauplemist soovitakse korraldada;
- 8) ettevõtte või selle osa toiduseaduse tähenduses tunnustamise otsuse number, otsuse tegemise kuupäev ja otsuse teinud asutuse nimi kui ettevõtte peab olema tunnustatud;

9) viide tegutsemiskoha kuuluvusele (kas ollakse omanik või rentnik, kusjuures rentnik peab ühtlasi märkima rendileandja nime ja rendilepingu kehtivusaja);

10) ehitise, kus tegutsemiskoht paikneb, kasutusloa number, kasutusloa väljastamise kuupäev ja kasutusloas märgitud kasutusotstarve, mis peab olema kooskõlas vastavas tegutsemiskohas kavatdatava tegevusega;

11) taotluse esitamise kuupäev ja allkiri;

12) taotluse allkirjastanud isiku nimi, ametinimetus ja kontaktandmed.

Esitatavate andmete õigsuse eest vastutab taotleja. Luba väljastatakse või väljastamisest keeldumise otsus tehakse 10 tööpäeva jooksul taotluse

laekumise päevast. Avalikul üritusel kauplemise luba väljastatakse ürituse korraldaja kirjalikul nõusolekul. Kauplemisluba väljastatakse tähtajatult (see ei kehti avalikul üritusel, hooajalisel ja tähtajaliselt renditud pinnal kauplemise puhul). Senini väljastatud tähtajalised kauplemisload kehtivad kuni neil märgitud kuupäevani, tähtajatud kauplemisload kuni 1. juunini 2003.

Muudatusi on oodata ka alkoholiga kauplemisel, kuid siiani on veel teadmata uue alkoholiseaduse jõustumise tähtaeg.

**Veronika Ringo
Suure-Jaani linnasekretär**

Lühikesed õpetlikud lood

Oli vürst. Kord kohtus ta oma retkel 80-aastase kaluriga. Nende vestlus kestis tunde. Iga kaluri antud vastus sundis vürsti edasi pärima. Vürst tegi kalurist oma esimese ministri, kes juhtis riiki nelikümmend aastat, enne kui suri.

Üks noormees, kes elas teises riigis, oli andekas väepealik. Ta sai selleks juba siis, kui oli 17-aastane. Tema tervis oli aga vilets ja ta suri 19-aastasena.

Me ei tea, kes on vana ja kes noor.

Vana kalur oli vürstiga kohtumise ajal veel poisike: tal seisis ees 40 aastat riigijuhtimist.

Noormees oli väepealikuks saades juba kõrges eas: tal oli elada jäänud vaid kaks aastat.

Me ei tea, kes on vana ja kes noor seni, kuni inimene on veel elus.

Võime märkida surma kuupäeva kaugesse tulevikku ja surra noorelt. Aga võime märkida ta varasemaks ja elada kogu elu vanana.

Inimene võttis kätte klaasi veega ja rüüpas.

Võib-olla tahtis ta juua. Võib-olla tahtis ta ravimit võtta. Võib-olla tahtis ta proovida vee maitset. Aga võib-olla tahtis ta uinuda ja mitte enam ärgata.

Me ei tea seda, kui me ei tea, mis oli enne seda lonksu ja mis tuli pärast. Et tegevuse mõtet mõista, on vaja väljuda selle piiridest.

Igasuguse tegevuse mõte asub väljaspool tema piire. Elu mõte on väljaspool elu piire. Võime mõista vaid oma üksikute tegude ja elujuhtumiste mõtet.

Ümber jutustanu
Üks Naine Helekollane

NB! Lapsevanemad, kelle laps läheb sügisel esimesse klassi, leiavad palju häid soovitusi ja abimaterjali ÜRO Lastefondi UNICEF Eesti Rahvuskomitee koduleheküljelt www.unicef.ee

SÕNUMID

Viljandi Pärimusmuusika Festival jõudis ka Suure-Jaani ja Olustverre

Juuli lõpus juba kümnendat korda toimunud "Folk" on Viljandi linnast "suuremaks" kasvanud: viis festivali kontserti oli sel aastal erinevais paigus maakonnas. Kodust kaugelt minemata said kontserditest osa ka Olustvere ja Suure-Jaani inimesed. Lossi pargis laulis setu meestekoor "Liinats'uraq" Tartust ning kirikus esitasid Edgar Arro eesti rahvaviise viuldaja Anneli Kont-Rahtola ja organist Ene Salumäe. Mõlemad kontserdid olid kuulajatele tasuta.

Tõelise festivalitunde tajumiseks ja -melu nautimiseks peab huviline muidugi Viljandisse sõitma, aga toredat lisa annavad pisemate paikade inimeste suvele maakonnas toimuvad festivalikontserdid kindlasti.

Linnaraamatukogu galeriis

Alates eelmise aasta septembrist on Suure-Jaani linnaraamatukogu koridori seintel huvilistele vaadata olnud seitse näitust. Rahvasuu on seda pisikest ruumi juba galeriiks kutsuda hakanud. Tõesti - ega see peagi alati mõnd suurt kunstikogu jaoks mõeldud saali või hoonet tähendama, piisab palju vähemastki. Ja tähendab galerii ju ka lihtsalt pikka kitsast ruumi.

Kahel korral on siin väljas olnud Maiu-Liisa Mikkori tööd: isikunäitus "Minu maailm" ja maalinäitus "Maailma loomine". Ka joonistusi on näidatud kahel korral: Suure-Jaani Gümnaasiumi laste "Suusatajad" ja "Linnud" ning Elle ja Janek Todoruki "Võlur ja nõid". Veel on siin tutvuda võinud Maie Kivisilla fotonäitusega "Saksamaal, Norras, Eestis..." ja Leili Kuuse segatehnikas teostatud sarjaga "Suure-Jaani". Hetkel võivad huvilised näha sellel ja eelmisel aastal Suure-Jaani linnavalitsuse, kultuurimaja ja lasteaija poolt kasutatud tarbegrافیkat. Väljas on valik tänukirju, diplomeid, kutseid, kuulutusid, tunnistusi ja muud.

Pärast seitset järjestikust näitust võib juba öelda, et sündinud on traditsioon. Sellisel juhul pole palju kohta hellitavalt galeriiks kutsuda ja uusi kohtumisi oodata.

Veepäev

6. juulil toimus Suure-Jaanis järjekordne Veepäev, seekord juba neljandat korda.

Traditsiooniliselt alustasid varahommikul võistlustega õngitsejad. Osavõtjaid oli 15. Võitjaks tuli 2,675 kg püütud särgede ja ahvenatega seekord Karksi-Nuia mees Enno Toomla. Noortest oli parim Andri Karus 1,275 kg-ga. Esimest korda õnnestus välja püüda ka üks 700 grammine karpkala.

Keskpäeva paiku jätkasid noored triatleedid. Osales 13 poissi ja 3 tüdrukut: 2 Suure-Jaanist, 1 Viljandist ja ülejäänud kõik Tallinnast. Poiste hulgas tuli võitjaks kohalik poiss Markus Paas, teiseks Viljandist pärit Kristjan Kivistik ning kolmandaks Silver Kalmus Tallinnast. Ka tüdrukute hulgas võitis Suure-Jaanist pärit võistleja: Pille-Riin Vendelin. Järgnesid Andra Pant ja Sandra Hintermeier.

Suure-Jaani triatlonil osales seekord 10 võistlejat, neist üks noor ja kaks naist. Meeste hulgas tuli esimeseks Viljandi mees Jaanus Johanson, järgnesid kohalikud võistlejad Jakob Käba ja Meelis

Enn Moreli II mälestusturniir võrkpallis

Vanaõue puhkebaasi kogunes 28. juulil viis võistkonda, et mälestada varalahkunud Enn Morelit, kes oli vaieldamatult meie kandi parim ründemängija. Seekordselt turniirilt viis esikoha koju Põltsamaa võistkond. Järgnesid Tarvastu, Väandra, Suure-Jaani ja Acropolis.

Samas toimus ka Suure-Jaani piirkonna III seeriavõistlus petanques. Meestest olid kolm parimat Mauno Mill, Ülar Viies ja Kalle Konrad, naistest Tiia Püvi, Aavi Uustal ja Helle Saega.

Hugo Hommik
Suure-Jaani linna spordimetoodik

Muc - a - thoni rattaretk

17.-18. juulil toimus Suure-Jaani keskkonnaklubi poolt korraldatud rattaretk Kurgjale.

Marsruut viis ligi poolsada kella 12-ks kohviku Arturi Juures juures kogunenud noort Labida kivi juurde ning seal edasi Vanaõuele. Peale kerget einet sõitsime mööda Sakala teed Kurgjale. See oli kesisemale ratturile tõeline katsumus, aga ka kogu reisi põnevaim osa. Retkel oli ka praktiline ülesanne, nimelt kogusime raja erinevatest punktides GPSi abil asukoha koode, mis saadetakse NASAle ning nende andmete järgi valmistatakse satelliitide abil kaart kohast, kust punktid võetud. Jões ennast karastanud, sõitsime sama teed mööda tagasi Vanaõuele, kus pakuti kehakinnitust ja toimus huvitav kohtumine keskkonnateenistuse ametnikega. Väga meelikõitev oli vestlus kalastusspetsialistiga, kes teadis vist küll kõike kaladest ja kalastamisest. Ta kutsus üles noori hankima endale kalastuskaarti,

Aule. Martin Mutsole keegi noorte hulgas konkurentsi ei pakkunud, üldarvestuses tuli ta kuuendaks. Naistest võitis Suure-Jaani võistleja Maarja Lillsaar.

Veel võisteldi paadisõitutes ja vettehüpetes. Et paadivõistlustel oli vähe osavõtjaid ja võistkonnad väga ebarõrdsed, siis kuulutati kõik osalenud võitjateks. Pealtvaatajate hinnangul valiti üheksa vettehüppaja hulgast parimaks Ülar Viies. Tõlde võidusõidust võtsid osa Susan Piirak, Annemai Mutso, Laura Paas ja Glen Jamalainen. Isetehtud veesõidukeid sel aastal kahjuks ühtegi ei osalenud. Soovijatele tegi lõbusõitu skooter ja vaadata sai veesuusatajaid.

Aivar Paas, üks võistluse korraldajatest, jäi pealtvaatajate hulgaga rahule, lisas aga, et osavõtjaid oli sel korral keskiselt. Ta lubas, et traitlon toimub kindlasti ka järgmisel aastal, aga millal ja millise üritusega koos, seda ta veel avalikustada ei tahtnud. "Traitloniga on mul hoopis teised plaanid".

Ei muud, kui jääme järgmist suve ootama.

Leili Kuusk

SUUR TÄNU!

Suure-Jaani Linnavalitsus
Suure-Jaani Vallavalitsus
Suure-Jaani Kultuurimaja
SK Kirm
Olavi Ojaste
AS Eesti Hõõvelliist
AS Teskatel AS Liiwi Heliis
Anne Lilleäri Kauplus Tarve
Viljandi Rattaklubi
Age pood Astra äri
Kaido Leiten Tarmo Müllär
Kohvik Arturi juures
Klubi Tartu Maraton
OÜ Esteimer Grupp
Veepäeva korraldajad

mis on alaealistele tasuta. Meeldiv oli ka kuulata, kuidas kõneleja kiitis meie kalastusklubi, kes hoolitseb järve eest.

Teisel päeval valmistasime keskkonnasäästlikkuse teemadel meie linna probleemidega seotud plakateid. Tõid tuli kokku seitse ja kõik olid üllatavalt head ideed: "Biopuhastid Suure-Jaani!", "Bussijaam kesklinnast välja!", "Rohkem energiat võimla ehitamisele!" jne. Samade loosungitega toimus demonstratsioonstreik rongkäiguna läbi linna. Retkele pani meeldiva punkti - pidulik lõunasöök Arturi Juures.

Mõlemad päevad olid väga sisutihedad ja tõeliselt põnevad. Suur tänu rattaretkke peakorraldajale Martin Pentsonile, Kaupo Voormansikule, kes pani kokku marsruudi ja Ly Valdmaale. Tänu sõnad ka Viljandi Keskkonnateenistusele ja sponsoritele, kelle abiga tore ettevõtmine teoks sai. Jään pikisilmi ootama järgmist noorteklubi üritust.

Priit Toobal
matkal osalenu

< Tallinna ja Pärnu tänava nurgal valmis Muusikapäevade ajal "lillepost"
< Turisminfo viit näitab huvilistele kätte huviväärsused ja õige suuna

kuuluvad ka enamuse linna ürituste pilkupüüdvad kaunid seaded ja kompositsioonid.

Keskväljaku ääres seisab ka üks "kauda tehtud kaunikene". Nimelt on Tallinna tänava järvepoolsesse külge bussipeatusesse paigutatud pink, mille puudumise üle siiani mitmed, eriti vanemad inimesed, on kurtnud. Kindlasti aitab see koos Kalda poes olevate ootepinkidega pisut kergendada bussiootajate jalavaeva. Aega läks, aga asjasai.

Muusikapäevadeks said ühisel jõul korda/valmis linna kaks käimlat. Siiani Lembitu platsi ääres olnud ja juba viltu vajunud käimla asendati uuega, mis asub kiriku aida otsas.

jekti kulude katmises osaleb linn 3000 krooniga. Projektiga loodetakse saada vahendeid oja kalda korrastamiseks. Ettevõtja Rein Valdmaa poolt juunikuus läbi viidud vigurisaagimist toetasid kõik piirkonna kolm omavalitsust: igäiks 2000 krooniga. Tulemusi võivad huvilised kohviku väliterrassil imetleda. Autoriteks omakandi inimesed: Ly Teder, Raul Teder ja Enrico Pelt. Võimalik, et vigurisaagimisest kujuneb tulevikus välja iga-aastane üritus/võistlus.

Kiriku lähedale järve kaldale on annetaja abiga saadud kenad puust pingid. Kalle Nurk andis tasuta materjali ja finantseeris ka töid. Pingid tegi valmis Enrico Pelt. Organiseeris Rein Valdmaa.

Suur tänu kõigile, kelle kaasabil linn kaunimaks ja inimsõbralikumaks on muutunud.

ILUSAD ASJAD

Iga päevaga muutub meie ümber midagi. Optimistlikumad nendivad, et elu on viimaste aastatega kiiresti arenenud, pessimistid aga porisevad tihtilugu, et mitte midagi pole tehtud. Püüdsime enda ümber pisut ringi vaadata, et teilegi teada anda asjadest, mis on viimastel aegadel meie ümber tunduvalt kaunimaks muutunud. Alustame piirkonna keskustest: Suure-Jaanist ja Olustverest, aga kindlasti oskavad ka ülejäänud lugejad oma kodukülalt sellesse rubriiki midagi sobivat soovitada.

Sel aastal käivitus Suure-Jaani linnas ja vallas projekt "Värvid linna/maale". Linnas on majaanike huvi osutunud suuremaks, kui esialgu loodetud. Projekti "lisaväärtusena" on tunduvalt kenamaks muutunud ka üks piirkonna huviobjekte - Kappide majamuuseum. ES Sadolin AS'ilt tasuta saadud värvidega ja maa-

kondlike arendusrahade abil sai maja n.ö uue kuue. Näituseruumide remondiks ja ekspositsiooni uuendamiseks on linn viimastel aastatel abi saanud Kultuuriministeeriumilt, Hasartmängumaksu nõukogult ja Kultuurkapitalilt, kokku ~130000 krooni.

Muutus on märgata ka Suure-Jaani kesklinnas. Kevadel tekitas puude kärpimine ja kuivanud okste puude lõikamine vastakaid arvamusi. Nüüd on kõik uuesti haljendama löönud ja silmale kena vaadata. Loodetavasti on leebunud ka pahanadajad. On ju elu ja transpordi korraldamiseks linnades aeg-ajalt ikka vaja puid-põõsaid pisut piirata. Keskväljaku äärde on lisandunud kaks asja: turistidele mõeldud, vaatamisväärsustele viitav infotulp ja "lillepost". Viimane sai teoks tänu lahkele annetajale - perekond Lillsaarele. Linn lisas annetusele oma osa ja nii seisab juba üle kuu aja kesklinnas üks kena asi, mis peaks kõigile möödujatele silmailu pakkuma. Töö teostas Anu Pindsoo, kelle poolt loodu hulka

Kiriku inimesed tegid vajalikud ettevalmistus- ja puhastustööd, linna reservfondist eraldati ehituseks 10000 krooni. Siiani suundusid tualetti otsivad turistid tihti kohvikusse "Arturi juures". Et aga viimane ei ole linna reovee süsteemiga ühendatud, tekitasid sellised "külastused" probleeme. Loodetavasti leiavad ringiliikujad nüüd avalikuks kasutuseks mõeldud kohad. Välja on pandud ka vastavad viidad.

Juba mitu aastat on tegeldud linna südames oleva järvega. Järve tammi remondiks, mis maksis 65500 krooni, saadi Hasartmängumaksu nõukogult 35000, Viljandi Maavalitsuselt 20000 ja linna kanda jäi 10500 krooni. Kahel viimasel aastal on järve niitmiseks linnal kulunud vastavalt 25000 ja 35000 krooni. Ühisel jõul ja nõul on korda tehtud kohviku "Arturi juures" juures olev Järve tänava osa - parkla, milleks eraldati linna reservfondist 5000 krooni. Ängi oja kaldakindlustuse pro-

Olustvere lossi juurde sattunu märkab kindlasti, et pargis on tunda peremehe kätt. Neil kordadel, kui olen mõisapargis käinud, on seal alati olnud muru niidetud ja teed-platsid hooldatud-koristatud. Iga aastaga on lisandunud ka neid asju, mis taastatud või korda tehtud. Sel suvel sai kool Viljandimaa Keskkonna-teenistuse ja Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel valmis allikakaevu renoveerimistööd, mille maksumus oli 50000 krooni. Lisaks kaevu puhastamisele ja katuseosa uuendamisele puhastati ja kindlustati maakividega allikast tiiki viiv kraav. Allikat kutsutaks krahvi allikaks ja kohalikud teadjad inimesed räägivad teile kindlasti mõne sellega seotud loo. Aga ka tejuhita pargis uitajale on korrastatud nurgake silmailuks.

Leili Kuusk

< Vigurisaagijad oma töödega, mida nüüd saab imetleda "Arturi Juures"

> Tublide töömeeste kätetööna ja ES Sadolin AS abiga sai Kappide majamuuseum sel suvel uue rõõmsa ilme

KOOLINFO

Õpikute laenutus ja töövihikute müük Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilastele toimub alates 12. augustist kell 9-13 kooli raamatukogus.

12. augustil 5-6 klass
13. augustil 7-8 klass
14. augustil 9-10 klass
15. augustil 11-12 klass
16. augustil 5-12 klass

Saabunud töövihikute hinnad on järgmised:

5. klassil - 77 krooni
6. klassil - 182 krooni
7. klassil - 189 krooni
8. klassil - 120 krooni
9. klassil - 187 krooni+
vene keel 28 krooni,
9a inglise keel 30 krooni,
9b inglise keel 42 krooni
10. klassil - 129 krooni
11. klassil - 112 krooni

12. klassil - 42 krooni+
saksa keel 15 kroon,
vene keel 28 krooni

Algklassid saavad õpikud ja töövihikud 2. septembril klassijuhataja käest.

Imbi Kährrik

Tääksi koolis toimub õpikute jagamine ja töövihikute müük

järgmiselt:

26. august:
II klass 9.00
III klass 10.00
IV klass 11.00
V klass 12.00
28. august:
VI klass 9.00
VII klass 10.00
VIII klass 11.00
IX klass 12.00

Jaan Hansen

Avastades Põhja-Viljandimaad

Suvine puhkuste aeg on just parim võimalus teha ringsõite mööda kaunist Eestimaa. Alati pole tähtis sihtkoht, kuhu jõuda tahetakse, vaid elamused, mis ees ootavad ning millest räägitakse veel pikkael sügisõhtutelgi.

Kui lehelugejal on mure, mida huvitavat teha ootamatute külastega, siis parim võimalus on üllatada ennast ja teisi avastustega Sakalamaalt. Iseendale teadmata elame iga päev põnevate inimeste ja kultuuriväärtuste keskel. Siinsamas otse meie tavalise elukeskkonnas on nii palju imetlusväärset, mille hulgas allakirjutanu tahaks mõned vihjed anda.

Aastatuhandete pikkune elutegevus on jätnud siia piirkonda põnevaid jälgi. Siinmail on toimunud muistse vabadusvõitluse lahingud ja eestlaste suur kangelan Kalevipoegki on Sakalamaal ringi uidanud. Vanapagana ja Kalevipoja omavahelise võitluse märgiks on Navesti jões Lepakose silla juures kivi, millel praegugi sarviku istmikujäljed peal. Kuulu järgi oli põrguline prantsatanud kivile peale seda kui eestlaste kangelan ta pikale õhulennule oli saanud.

Kes oleks osanud arvata, et Suure-Jaani kiriku eeskajas on endale auväärse koha leidnud eesti rahvakunsti üks vanemaid mälestisi - rõngasrist 16. sajandist, millel on kummalisel kombel ka pesukurika kujutis. Rist pandi ammustel aegadel ühe tubli Anne nimelise naise auks,

kes Liivi sõja päevil oli katku surnuid pesnud ja riitanud.

Ühel vähestest kui mitte ainukestest mõisahäärberitest Eestis on just Olustveres asuval Fersenite suveresidentsil uhke glasuuritud kividega katus. Kui juhtute päikesepaistelise ilmaga lossi juurde, siis võtke vaevaks tõsta pea, et vaadata, kas näete Hollandist toodud 100. aasta vanuste kivide vahel ka roheka varjundiga läbipaistvast klaasist kive, mis pidid pööningukorrusele päevalgusel paista laskma.

Kõige suurema hobusekarja omanik Eestimaal on vanahärra Voldemar Luht, kes pensionipõlve alates hakkas nikerdama miniatuurseid puuhobuseid ja makette. Olustvere vallas Aimla külas on tal pea 500-pealine kari. Väike osa kogust on ka Olustvere lossis. Mustast lepast tehtud kujukestesse on hobuste tundja pannud kogu oma hinge ning väikesed suksud kajastavad eestlaste ajalugu ning igapäevaseid askeldusi. Kui juhtute Rukkisaadu tallu sobival hetkel, õnnestub ehk näha ka tööhoos meistrit, sest tema arvates pole kogu veel lõplikult valmis.

Suure-Jaani kirik püsib tänapäeval veel vaid tänu heale inglile, kes pani jala ette vanakuradile, kui viimane tahtis kivi kiriku pihta visata. Täaksis Paksu talu õuel see kivi nüüd siis laiutabki ning huvilistel on võimalus oma silmaga imetleda 12 meetrise ümbermõõduga kivimürakat.

Elamusteotsijaid ootavad armastuse tamm, krahvi allikas, Lahmuse mõisa

vesiveski, Sakala tee, labidakivi Völlile viiva tee ääres. Kui on soov ise midagi teha, siis miks mitte minna forellipiügile Vanaõue puhkebaasi, faasanijahile Koidu tallu või hoopis matkama Kuresoo rabasse.

Kes peab lugu tervisest, seda oodatakse Energia tallu, kuhu on rajatud ravimtaimede õpperajad.

Kultuurihuvilistele pakub suviseid elamusi Eesti kõige musikaalsemaks linnaks nimetatud Suure-Jaani ning kellel on huvi muusika suurkujude elutee ja loomingu vastu, siis on heliloojate Kappide majamuuseum Suure-Jaanis ja Mart Saare majamuuseum Hüpassaares õigeteks sihtkohtadeks.

Võib tunduda üsna igavana käia mööda kive ja kände, kuid tegelikkuses kätkevad need endis meelde-

jäävaid legende ja peidetud saladusi, mida tihti teavad rääkida vaid kohalikud. Kogemused näitavad, et kohapealsed jutuvestjad on küllalisked ning alati jagama autentseid lugusid ka külalistega. Hea kui leiate need inimesed endi hulgast üles, kui aga ei, siis on ilmunud palju erinevaid raamatuid, mis annavad rändajale iseavastamise rõõmu.

Kuhu sa tõttad, sinna sa saad, ütlevad Suure-Jaani vanasõna. Eks siis tõtatem avastama oma kodukoha pärleid, et tutvustada oma külalistele just neid paiku, mis annavad Põhja-Viljandimaale omanäolise eheduse.

Toredaid elamusi!

Krista Kull
Olustvere Turismikeskuse juhataja

Kas olete sellel kivil osanud sarviku istmikujälge märgata?

FOTO: Jaanus Siim

AJALOORADADELT

Enne sõda Olustveres

Varsti peale pärisorjuse kaotamist Eestimaal, XIX sajandi teisel poolel, kui sai võimalikuks mõisnikelt maad rentida ja ka päriseks osta, hakkasid ärksamad mehed nagu Carl Robert Jakobson, Jaan Adamson, Jakob Hurt jt vajalikuks pidama põllumeest õpetada.

Hakati taotlema luba asutada

keskharidust andev eestikeelne põllumajanduslik õppeasutus - Eesti Aleksandrikool. Kulutati hulk energiat, koguti üle saja tuhande rubla raha, kuid tulemuseks oli pettumus - 1888. aastal asutati hoopis venekeelne Põltsamaa Linnakool.

Aastad läksid, ajad muutusid ning unistused täitusid.

Esmalt avati 1914. aastal Kõo mõisas Alampõllutöökool. 1919. aastal muudeti see keskkooliks ja toodi seejärel Olustvere mõisa. Siin

kandis ta Eesti Aleksandri Olustvere Põllutöökeskkooli nime. Lõpetajad said talundijuhi kutse. Rahvakeeli haritud taluperemees või mõisa-valitseja. Kooli lõpetamine andis võimaluse astuda Tartu Ülikooli põllumajandusteaduskonda.

Ka minu isa tahtis oma noorimast pojast saada haritud taluperemeest - omale järglast. Aastal 1938, kui oli möödunud 50 aastat kooli asutamistest ja kui olin sisseastumise eksamid, eesti keele kirjandi ja matemaatika ülesanded, kirjutanud lahendanud, istusin 1. septembril esimese klassi esimesse pinki. Olin klassi 36. õpilase hulgas kõige väiksem ja noorim - alles põlv-pükstes. Algas kõik nagu ikka - klassijuhataja Martin Juuriku tutvumistunniga. Ees ootas kolm aastat pingsat õppimist klassis, põllul, aias, laudas, tallis. Järgnema pidi lõpueksam ning kuus kuud praktikat kas Eesti parimates taludes või Saksamaal, Taanis, Soomes, Rootsis.

"Mida meie taluperemeeste seisus kõige enam vajab on avar vaimuharidus ühendatud ehtsa talupojameelsusega. Seda mitte niipalju enda kui just meie rahvusliku elu tuleviku pärast." (Peeter Aavik, kooli-inspektor.)

Juba esimesest päevast, esimesest hetkest peale andis tunda, et just

sellisteks hakatakse meid kasvatama, vormima. Haritud põllumees pidi olema võimeline juhtima nii küla kui valla elu. Olema võimeline olema igasuguste organisatsioonide ja ühingute eesotsas. Ta pidi olema kooliõpetaja kõrval väärikas "maasoola" hoidja ja edasiviija.

Kõik laabus korrektselt. Hommikul kell 7.30 klassi, 6 tundi loenguid, lõuna, kell 15.00 3 tundi praktilisi töid puutöötoas, sepikojas jm. Neljapäevitikoorigilaul.

Elasime peaaegu erandi tuult internaadis. Elu juhtis meie endi hulgast valitud omavalitsus. Tähtsaim nende hulgas oli õpilaskonna vanem oma kahe abiga, siis ühisköögi president nelja juhataja liikmega, spordiühingu ja koolikooperatiivi eestvedajad. Tegutses kaitseliidu õppurkompanii. Esinemisoskusi õpiti ja teadmisi hangiti C. R. Jakobsoni nim. noorpõllumeeste klubis. Üks kord aastas korraldati tantsukursused. Vaatamata sellele, et tegemist oli läbinisti poiste kooliga, saime ka need edukalt "välisabi" kasutamata lõpetatud. Pidudel olid Olustvere poisid tuntud tantsumehed.

Mida siis konkreetselt õpetati.

Järgneb

Harry Erm
XXI lend

FOTO: Erakogust

Olustvere Põllunduskeskkooli XXI lenu poisid traktoriõpetuse tunnis

REISIKIRI

Kuidas ma Austraalias käisin

Algus juuni Leoles

15.01.2002

Pärast loomaaia külastamist sõitsime Ballarati linna ja jalutasime järve kaldal. Järve nimi oli Wendouree. Sidney olümpiamängude ajal toimusid ka seal võistlused. Järvel ujus väga palju linde, mõned neist mulle täiesti tundmatud. Imestama pani see, et kõik luigid, keda Austraalias nägin, olid musta värvi. Valge luik pidi olema haruldus.

Wendouree järve ääres asub suur botanikaaed, kus kasvab lilli, puudpõõsaid ja on ka oma "vihmamets". Nägin kasvamas ka kasepuid. Tavaliselt neid Austraalias ei ole. Keset aeda oli istutatud väga palju erinevat värvi begooniaid. Märtsikuus, kui kõik lilled õitsevad, peetakse begooniafestivali. Sellel aastal oli see juba viiekümnes. Mulle oli suureks üllatuseks magnooliapuu. Millegipärast arvasin, et magnoolia on põõsas. See oli aga tohutu suur kõrge puu suurte mesimagusalt lõhnava õitega. Leidsin maast ühe õielehe, mis oli nii suur, et võisin selle pähe panna ja mütsina kasutada.

16.01.2002

Täna on plaanis muuseumi

külastamine. See on Euroka muuseum. Väljapanekud ajast, mil Austraaliasse tulid esimesed kullaotsijad. Mäss, kus võitlesid pärismaalased ja sisserändajad. Sain teada ja näha, kuidas vanasti kulda kaevandati ja kuidas jõest kullaliiva pesti. Jälle midagi uut ja huvitavat Austraalia ajaloo kohta!

Muuseumis käidud, veetsime õhtupooliku kodus. Ilm oli ilus ja sooja +26°C. Otsustasin aias päevitada. Nii hea oli mõelda, et on jaanuar ja mina saan päikese käes lesida, Eestis on aga külm ja lumi maas. Paari tunni pärast ajas Heikki mind tuppa. Ta kardab hirmsasti, et päike mulle liiga teeb. Väga paljud põevad siin nahavähki, sest päike on nii tugev.

17.01.2002

Lermonthi järve. Umbes Viljandi järve suurune. Täiesti ära kuivanud. Järel on ainult mudane ja päikese käes pragunenud põhi. Vabalt võib kuiva jalaga üle järve jalutada. Paar aastat tagasi oli see järv väga kuulus suvituskohaks. Käidi ujumas ja paadiga järvel kalastamas. Kaldale on ehitatud motellid ja spordiväljakud. Eelmisel aastal aga hakkas järv taanduma. Kadusid külastajad ja järveäärsed majad on müüki pandud.

Pärastlõunal jalutasime Heikkiga Ballarati kaubatänaval. Üks suuremaid kaubanduskeskusi kandis nime "Big W". Sõitsime läbi "autopoest". Seal saab kauba kätte autost välja tulemata: ütled oma soovid müüjale ja kõik tuuakse otse autosse. Riivil nägin tuttavat silti - "Stolitšnaja

Vodka". 0,5 liitrine pudel maksis 12,98 Austraalia dollarit.

18.01.2002

Täna näitab termomeeter vilus juba +30°C. Mis siis veel päikese käes! Veetsime 3 tundi Sovereign Hillis. See on kullakaevajate linn. Meenutab meie Roccal Maret. Kõik majad on sellised nagu 100 aastat tagasi. Vanalinna tänavatel sõidab hobusetõld ja kõik, kes siin elavad ja töötavad, kannavad tolleaegseid rõivaid. Tänaval pidas korda politseinik. Ta kandis vanaaegset vormiriietust ning tema vöö rippusid pikk mõök ja (kandilised!) käeraud. Siin viibides tundus nagu lülituksin reaalsest elust välja ja elaksin ise selles ajas.

Läbi linna voolas oja, mille kallastel sebis mingite taldrikutega ringi väga palju inimesi. Nad kühveldasid ojast vett ja kruusa ning valasid tagasi. Sain teada, et nii otsitaksegi kulda.

Võetakse pann liiva ja kruusa täis ning pestakse see vaikselt veega maha. Panni siseküljel on rant, kuhu kuld pildama jääb, sest on raske kuld liiv. Proovisin minagi! Ja õnn r a t a s k i :

leidsin väikese kullatera. Heikki ütles, et see on väga harv juhus, kui kulda leitakse.

Muljed kullalinnast olid vapustavad.

Külastasime ka Gold Museumi. Seal oli kullast asju alates kullaliivast kuni ehete ja kuldrahadeni. Nägin maailma suurimat kullakamakat.

Minuga juhtus Sovereign Hillis ka midagi lõbusamat.

Tahtsin ennast pildistada koos kena sõdurpoisiga, kes kandis ilusat punast vanaaegset vormiriietust. Seisin ja ootasin oma järke, sest pildistajaid oli teisigi. Siis aga ilmus välja üks grupp turiste Hiinast. Ka nemad tahtsid pilti teha. Äkki avastas üks hiinlane mind ...

Marika Moorats
Järgneb

Kulda otsimas

FOTO: Marika Moorats

KUU KÜSIMUS

Milliseid suveüritusi olete külastanud ja mida kavatsete veel ette võtta?

Liis Lohu,
3. klassi
õpilane:

"Käisin emaga Lätis ekskursioonil ja perega oleme Pärnus ääres käinud. Veel tahaks Saaremaal ära käia. Täaksis oli järvepidu, aga mina käisin samal ajal tädi sünnipäeval. Olustvere pargipeole oleks tahtnud ka minna, aga emal ei olnud aega. Tegelikult on meil kodus väga palju tööd teha ja koera eest peab ka hoolitsema."

Aime Krinal, pensionär:

"Külastasin Pärnu teatri etendust "Parvepoisid", pensionäridega käisin neljapäevasel reisiril Ahvenamaale, võtsin osa Eesti Looduskaitse Seltsi vabariiklikust kokkutulekust Sondas ja plaanis on veel minna pensionäridega ekskursioonile Värskasse ja

Taevaskotta. Olustvere Maanaste Seltsiga teeme Obinitsa rahvale kohtumise õhtu. Tõsiselt kahju on, et ma Suure-Jaani Muusikapäevadest osa ei võtnud, aga natuke kõhe tundus üksinda õhtustelt kontsertidelt koju tulla. Aga võib-olla jäi hoopis ettevõtlikkusest puudu."

Siim Raud, 9. klassi õpilane:

"Osalesin Täaksi korvpallilaagris, käisin Olustvere pargipeol ja jaanipäeval olin Täaksis peol. Tahan minna Pärnusse mere äärde ja võib-olla mõnel sealsel üritusel osaleda. Tunnen puudust ansambliga pidudest nagu

siin Olustvere järve ääres ühel suvel oli. Ma arvan, et lähen Suure-Jaani Järvepeole."

Katre Hommik, 7. klassi õpilane:

"Käisin Täaksis veepäeval ja Olustvere pargipeol ning rohkem polegi. Oleks tahtnud minna Puhajärve Beach Party'le. Kuhu veel lähen, ei oska öelda."

Olvi Jallai, pensionär:

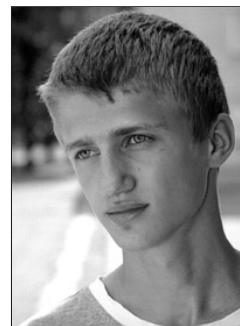
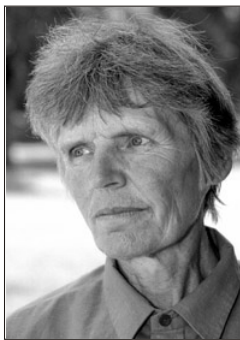
"Mina olen osa võtnud kõigist kohalikest üritustest, kui vähegi võimalust on olnud. Saab ka Viljandis ning kaugemalgi käidud. Oleme

meesterahvaga Viljandi kultuurimaja klubi "Ajaratas" liikmed ja käime sealsetel üritustel. Suure-Jaani Muusikapäevadel käisin, Tarvastus pensionäride suvepäeval olin, Kurgjal käisime pensionäridega teatrietendust "Vedelvorst" vaatamas. Väga kahju on, et Suure-Jaanis "Laulge kaasa" lindistusel käimata jäi. Millest veel sel suvel osa saab võetud, ei oska ette öelda."

Hedvig Pirn,
sekretär:

"Ega suurematel üritustel kui Olustvere pargipidu ja firma suvepäevad, ei olegi käinud. Sellised suured üritused eriti ei tõmbagi, pigem puhkan niisama. Sellel suvel pole ka midagi rohkemat plaanis. Olen veidi aiatöödega hõivatud ja eks kõigepealt ikka töö ja siis pidu. Aiatöö on ka omamoodi puhkus."

Jaanus Siim

Õnnitleme

tublil kangakudumise juhendajat
Ermilda Linderit
juubeli puhul

Millal küll möödusid kevad ja suvi,
millal küll hõbedat juustesse tuli?
Ega see tulnud üle öö,
aastad on teinud oma töö.
Sellest on jäänud südamesoojust,
Silmadesära ja killuke noorust.
Ning olgu sul aastaid veel edasi särada,
aega ja jõudu elupuud järada.

Paala Rahvamaja

AS Kesk-Eesti Arenduskeskuse **KEA Erakool**
(koolitusluba nr 1440 HM/09.05.01)

TOIDUHÜGIEENIKOOLITUS

16. augustil kell 9-17

Lektor Jelena Sova

Registreerimistähtaeg 14. august

TÖÖKESKKONNAVOLNIKE JA

TÖÖKESKKONNA-

NÕUKOGU LIIKMETE VÄLJAÕPPEKURSUS

21. - 23. augustil kell 10-17

Registreerimistähtaeg 16. august

Info ja registreerimine telefonil (043) 55 599
e-post: kadri@kea.ee, riina@kea.ee
KEA Viljandi Õppekeskus, Lossi 15, Viljandi.
www.kea.ee

Tänuavaldus

Täna südamest abi eest Suure-Jaani valla töötajaid
Maie Käbat ja Sirje Auat ning kalmistuvahti hr
Vendelini osutatud abi eest abikaasa Juri Todoruki
muldasängitamisel.

Lesk lastega

Teated

Täaksi Põhikool otsib isikut, kes varustaks kooli
algava õppeaasta jooksul kartuliga.

Lepingu sõlmimiseks palun võtta ühendust
majandusjuhataja või direktoriga.

Telefonid (043) 77 442, 77 373 või 051 28 985.

Eesti Looduskaitse Seltsi Suure-Jaani osakond
kavandab kahe päevast õppereisi Osmussaarele.
Osavõetussoovist teatada hiljemalt 15. augustiks
telefonidel (043) 71 483 või 051 78 704

Paala Rahvamaja ootab kõiki huvilisi 18. augustil
Haapsallu

Fotograaf Jaanus Siim teeb Suure-Jaanis, Köleri tn
3 ateljeefotosid dokumentipildist perepildini.
Eelnev kokkulepe telefonidel (043) 72 001 või
051 78 704

Lea ja Lembit Rohtmaa

Te käes on 25 pärl
Neist igauks on ise värvi
On halle, valgeid, musti
Kuid südames teil ikka lusti.
Hoogsaid samme, head tuju, rõõmu,
Tervist kuhjaga.

Aivar, Andrea, Margit,
Mervet ja Silvi

Suure-Jaani lasteaed "Sipsik" kuulutab
välja konkursi

0,25 koormusega logopeedi ja
0,5 koormusega muusikaõpetaja-
liikumisõpetaja
ametikohtade täitmiseks.

Avaldus, CV ja haridust tõendava dokumendi
koopia esitada hiljemalt 26. augustiks
Lembitu pst 42, Suure-Jaani.
Informatsioon telefonil (043) 71 198

Suure-Jaani lasteaed "Sipsik"
võtab vastu
ka alla kahe aasta vanuseid lapsi.

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Olesja Lopatjuk'il sündis 14. juunil
tütar MOONA

Liilia Lund'il ja Kalev Eevardi'l sündis 10. juulil
poeg DANIEL Eevardi

OÜ LANDEKER OSTAB

kasvavat metsa ja metsamaad
hind kuni 60 000 EEK/ha
Tasu kohe!
Tel 051 79 866, 051 10 415
Faks (0) 633 5576

OÜ AA Aqua

Laboriteenused

Viljandi kesklinnas:

vee-, mulla- jt analüüsid, konsultatsioonid.
Asume Viljandimaa TÜ parempoolses tiivas
aadressil Väike-Turu 3.
Info telefonidel 053 426 446, (043) 34 351

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

SUURE-JAANI LINN

ELLA TIRMANN	05.08.1921	81
MEERI JANNO	23.08.1921	81
HELMİ KİMMEL	08.08.1927	75
HEINRICH JÜRGEN	24.08.1927	75
LEIDA VENDLA	25.08.1927	75
LINDA LIIGUS	19.08.1932	70
AINO TASAK	22.08.1932	70
HELLE SAUGA	12.08.1942	60
IMBI TIRMANN	20.08.1942	60
ELNA HANSEN	23.08.1942	60
ÜLLE VAHTER	01.08.1947	55
REIN VALDMAA	30.08.1952	50

SUURE-JAANI VALD

LINDA KULL	03.08.1906	96
ANNA PALITS	25.08.1910	92
TIU ARUKASK	24.08.1916	86
LIINA JÜRGEN	26.08.1917	85
ALEKSEI JOHANSON	21.08.1921	81
ERNA SILD	05.08.1922	80
ERMILDA LINDER	28.08.1922	80
ANDREI PAPP	04.08.1932	70
EDGAR REIMAN	15.08.1932	70
ÕIE-MAIE VALMSEN	08.08.1932	70
ALBERT KOLOMETS	07.08.1937	65
JAAN MÄNDLA	21.08.1942	60
TOIVO VIRES	22.08.1942	60
RAIVO VIIR	26.08.1942	60
ELSA TRIISA	02.08.1942	60
LEILI KOODRES	10.08.1942	60
TIIA JÄRVIK	27.08.1942	60
TOOMAS TIRUSSON	21.08.1947	55
ANTS SEPP	03.08.1952	50
TIU SEPP	03.08.1952	50
PILVI AILT	13.08.1952	50
MARJU KAUPMEES	25.08.1952	50

OLUSTVERE VALD

ALFRED MILL	04.08.1904	98
JAAN KIVISILD	13.08.1908	94
MARTA TÕNISSOO	17.08.1910	92
BRONISLAVA KAJU	10.08.1914	88
HELMİ KOLK	01.08.1918	84
LINDA SUBI	18.08.1918	84
KARELL KALJUSTE	29.08.1918	84
HEIMA MILL	26.08.1932	70
ANDREI GROMOV	28.08.1932	70
HELVI RIST	21.08.1937	65
ALLI NUUT	01.08.1947	55
MATI TOOMASALU	02.08.1947	55
JAAK SOON	23.08.1947	55
ANNE KÜLM	24.08.1947	55
HEIN GUIDO	22.08.1952	50

Mälestame

LIISA SIKK	31.01.1924 - 02.07.2002
JURI TODORUK	21.05.1959 - 05.07.2002
UUDO KINGISEPP	14.01.1961 - 06.07.2002
ENN KAARET	14.03.1948 - 11.07.2002
LEIDA SAARETS	11.07.1922 - 11.07.2002
KALJU REINU	17.01.1938 - 15.07.2002
LEIDA RUUSAKINK	03.05.1912 - 20.07.2002
PAULINE MÄGI	14.05.1911 - 24.07.2002

e-post: leole@vald.s-jaani.ee
Http://www.suure-jaani.ee/leole
Reklaamkuulutuse hind:
firmal 150.- kr,
eraisikul 15.- kr.
Reklaami ootame kuni
1. kuupäevani.
Toimetusel on õigus artiklite
teksti redigeerida-lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 052 21 859
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel (043) 71 145 (tööl)
leili@suure-jaani.ee
Toimetaja-abi fotograaf
Jaanus Siim
tel (043) 72 001, 051 78 704
jaanus@suure-jaani.ee

Kontaktisikud:
Suure-Jaani Linnavalitsus
Aili Adamson tel (043) 71 145
faks (043) 71 271
suure-jaani@suure-jaani.ee
Suure-Jaani Vallavalitsus
Märt Perve tel (043) 55 431
faks (043) 55 439
mart@vald.s-jaani.ee

Olustvere Vallavalitsus
Silvi Raudmets tel (043) 74 266
faks (043) 74 389
olustverev@alex.vil.ee
Suure-Jaani Gümnaasium
Reeda Sadam tel (043) 72 003,
052 02 343
faks (043) 72 050
reeda@sjg.edu.ee

Küljendus
Külliky Lohu
055 18 297
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt. 22, Põltsamaa
tel (077) 52 491
vali@estpak.ee

LEOLE Kolme omavalitsuse infoleht
ilmub 1 kord kuus